SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States
Adv. Agency — [illegible]
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXXI — PENKTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 15 D., 1945 M. — No. 24

Amerikiečiai Baigia Naikinti Japonus Okinawa Saloje

Gruožai

Rašo V. G.

STALINO KOMEDIJOS

SIULOMA INDIJAI DOMONIJOS TEISĖS.

SAN FRANCISCOJE.

Šios savaitės pradžioje New Yorke įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos sekmingas suviažiavimas, kuriame tapo aptarta visa eilė svarbesniųjų klausimų ir sudaryta planai tolesniam veikimui.

Kadangi ši organizacija (A. L. T.) yra ašimi ir kelių kitų organų, kaip tai: Bendro Amerikos Lietuvių Fondo, Amerikos Lietuvių Informacijų Centro (LAIC), Tremtiniams Gelbėti Komisija ir kt., tad toks suvažiavimas buvo būtinai reikalingas ir, kiek teko patirti, atliko savo užduoti.

— • —

Visgi tie 16 lenkų demokratijos šalininkų — vadų, kurie tapo areštuoti Maskvoje dar kovo mėnesyje bus "teisiami". Svarbu pažymėti tą faktą, kad šis pranešimas atėjo iš Maskvos kaip tik tuo laiku, kuomet trys didieji pašaukė lenkus į tą pačią Maskvą sudarymui demokratinės vyriausybės Lenkijai.

Ką tas viskas reiškia? Nieko daugiau, kaip tik įspėjimas atvykstantiems lenkams, — būkit atsargūs, nes ir jūs kartu galit būti nuteisti su ta 16-ka.

Jeigu dar kas galėtų sulošti keistesnę komediją, aš norėčiau pamatyti tuos "aktorius".

— • —

Galų gale anglai rengiasi suteikti Indijai Dominijos teisę, kokia naudojasi Kanada, Australija, Naujoji Zelandija ir kt. Šiomis dienomis paliuosavo iš nelaisvės prieš ilgą laiką areštuotus indų judėjimo vadus ir buvusius parlamento narius ir rengiasi pavesti išimtinai jiems patiems valdytis, palaikydami tenai tik savo "viceroy", kuriuo mi yra gen. Wavell.

Kaip į šį naują anglų žingsnį reaguos patys indusai, dar nėra aišku, bet greičiausiai sutiks. Juk geriau turėti nors dominijos teises, negu nieko. Visiška nepriklausomybė šiuom tarpu neatrodo, kad būtų pasiekiama.

— • —

Pralaimėjusios mažosios šalys San Francisco konferencijoj veto klausime, jos bandys pravesti dar du, ir gal paskutiniu dalyku, tai įtraukti į naujos organizacijos, statutą išmetimo ar bent pasitraukimo teisę.

Pasitraukimo teisę lengviau galima iškovoti, bet su "išmetimo" teise, greičiausiai atsitiks tas pats, kas ir suveto. Nes įdedant išmetimo teisę, nebūtų jau taip reikšmingas ir veto.

— • —

Pavyzdžiui, jeigu kuri viena iš penkių didžiųjų pradės nepadoriai elgtis ir norint nubausti, ji savo veto sulaikys nuo tokio žingsnio. Bet jeigu ją išmesi iš organizacijos, ji jau negalės pavartoti savo veto. Tuomet ją jau nebūtų sunku ir nubausti.

Bet sunku tikėti, kad šis išmetimo punktas būtų įdėtas į statutą arba protokolą.

— • —

"Vilnies" editorialų rašytojas, aprašydamas marš. Žukovo atsalankymą pas gen. Eisenhowerį, bando pacituoti ką pastarąsis pasakė. Tarp kito sakoma: "Bendrai kovota dėl bendrų tikslų ir taika bus užtikrnta kad ir čia dar taip".

atote kiek čia daug pasakyta! "Taika bus užtikrinta kad ir čia dar taip." Bet kodel musiškiai bolševikai bijosi pacituoti teisingai? Eisenhoweris pareiškė štai ką: "...Allias are going to have peace even if we have to fight for it."

Reiškia Eisenhoweris pasakė naugiau negu "kad ir čia dar taip. Jis davė suprasti maršalui Žukovui, jog taika bus palaikyta, jeigu del to mums reikės ir kariauti.

— • —

Chicagietis adv. Olis parašė ir patalpino ilgoką straipsnį Hearsto laikraščiuose Chicagoje ir keliuose kituose miestuose apginant mažųjų tautų bei valstybių laisvę ir teisę į nepriklausomybę, o ypatingai Lietuvos.

Pradžioje jis pacituoja ištisus paragrafus iš kelių pasirašytų sutarčių tarp Lietuvos Respublikos ir Sovietų Unijos, kuriuose garantuoja Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Paskiau prieina prie Sov. komisaro Molotovo pareiškimų 1939 ir 1940 metais, kurie vienas kitam prieštarauja.

Tai yra gryni faktai, bet kas šiandien su faktais skaitosi? Šiandiena vyrauja ne teisybė, bet galybė. Lietuva turi teisybę savo pusėje, bet nėra ganėtinai galingą, kad tą teisybę įrodyti pasauliui.

Lietuviai Gelbsti ir Kitems Baltijos Kraštų Pabėgėliams

Neaiški Pabėgėlių Buklė Prancuzijoje

Paryžius (LAIC) — Bene blogiausioje būklėje bus atsidūrę Lietuvos atbėgėliai Prancūzijoje. Prancūzų administracija iš viso pataikauja rusams. Kai kuriose vietose prancūzų administracija, atrodo, ranka į ranką veikia su Sovietų ambasada.

Yra buvę atsitikimų, kad Pabaltijo valstybių piliečiai buvo suimti ir nugabenti į speciales NKVD prižiūrimas stovyklas, iš kur suimtieji, paprastai, gabenami į uostus ir kraunami į rusų laivus.

Daromų žygių nepaisant, "repatrijavimo" pavojus lietuviams Prancūzijoje anaiptol dar nėra praėjęs. Mūsų korespondento — (nelietuvio) pranešimu, "The Lithuanians are the best organized for the assistance of their nationals, thanks to the Lithuanian Relief Committee in America, and they assist other Baltic groups in a very friendly manner. I have also felt a humane understanding of the French people, particularly among the common people".

Nelaimei, prancūzų administracija eina kitais keliais.

Pereitam pirmadienyje įvyko Kanados parlamento rinkimai, kuriuose daugiausiai atstovų pravedė Liberalų partija, su dabartiniu premieru — MacKinzie King priešakyje. Jie gavo net 118 iš 245 vietų.

Gen. Draja Michailovich Dar Turi Apie 160,000 Kariuomenės

Nors apie tą narsų Jugoslavų kovotoją ir jo "četnikus" veik nieko nesigirdi, bet jis dar nemirė ir laukia geros progos vėl kada nors pasirodyti. Jis dar turi apie 160,000 gerai išlavintos, nors ne pergeriausiai apginkluotos kariuomenės ir laiko tą pačią teritoriją, kurią jis išlaikė per visą karą su vikiečiais.

Nors Maskvos pastatytas jugoslavų valdžios priešakyje taip vadinamas maršalas Tito jį ir apšaukė karo kriminalistu, tačiau jugoslavai jį laiko didvyriu ir kiek išgalėdami palaiko jį ir jo "četnikus".

Amerikos serbų organizacijų atstovas San Franciscoje pareiškė, jog alijantai daro vieną didžiausių kalidų ir neteisybių remdami Tito režimą. Girdi, tas gali netolimoje ateityje net uždegti parako statinę Balkanuose. Tito esą pasilaiko ne savo pajėgomis, bet rusų ir bulgarų kariuomenių remiamas. Kaip greit pastarieji bus priversti išsikraustyt, taip greit Tito turės bėgti ten iš kur jis atėjo.

Jugoslavų belaisviai griežtai atsisako grįžti į savo kraštą del to kad jie nepakenčia Tito režimo, geriau sankant — raudonojo teroro, kuris ten visu žiaurumu vykinamas.

Katinas Negi Badaus Sėdėdamas Prie Lašinių Palties

Alijantai Turi Daug Bėdos Su Savo Kariais Vokietijoj

Kaip žinome, militarė taktika draudžia kareiviams bičiuliuotis su užkariautos šalies žmonėmis. Ir kol kariauta su vočiais, nebuvo sunku to prisilaikyti. Bet kuomet vokiečiai pasidavė, nustota kariauti ir kareiviai pradeda apstoti vietose, pradeda reikštis susidraugavimas, o ypač su gražiaja lytim.

Tulas korespondentas pervažiavo nuo Danijos iki Saar distrikto, reiškia per amerikiečių, anglų ir kanadiečių okupacijos zonas ir visur surado, kad 99 nuoš. kareivių neprisilaiko karinės disciplinos. Jis sako nesutikęs nei vieno kareivio, kuris sutiktų su draudžiamuoju aktu ir laukia, kad tas draudimas kuogreičiausiai būtų panaikintas ar bent iki minimumo sušvelnintas.

Aš manau, kad vokiečiams pralaimėjus šį ką, gali daug laimėti Vokietijos merginos.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas.

Outlawed

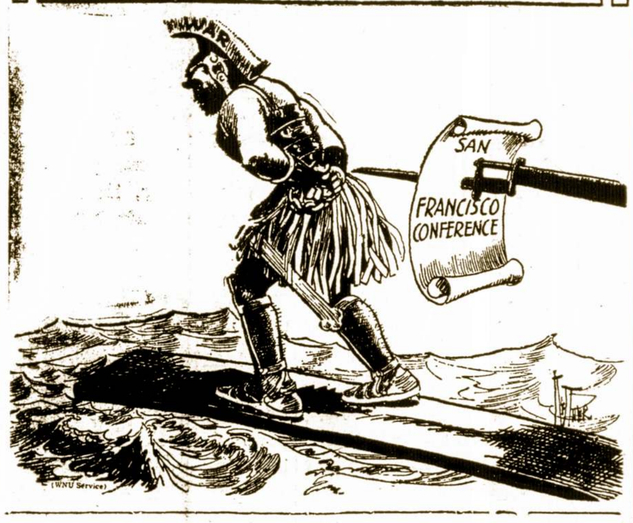

Lenkų Demokratijos Vadai Visvien Neišvengė Žiauriosios Stalino Rankos

"Teismas" Turi Įvykti Dar Šiomis Dienomis

Prieš kelias dienas buvo plačiai kalbėta ir rašytą spaudoje apie išliuosavimą 16 Lenkų, kurie buvo patalpinti sovietų koncentracijos stovykloje. Bet prieš porą dienų Maskva paskelbė, kad tie 16 lenkų bus teisiami ir, žinoma, tuomet gal bus, jeigu ne visi, tai bent kaikurie jų bus likviduoti.

Labiausiai nusikaltusiu skaitomas gen. Okulicki. Jis kaltinamas organzavimu terorizmo raudonosios armijos užnugaryje ir slaptos radio stoties laikymu. Ta stotis, be sovietų karo vadovybės žinios, siųsdavo žinias į užsienį.

Kiek tuose kaltinimuose yra teisybės sunku pasakyti. Vienas dalykas yra žinomas, tai kad liūdininkai bus tokie, kokie yra reikalingi Maskvai. Kaltinamąsis galės užsiginti arba prisipažinti kaltu, tai ir viskas.

Išlaisvinti Rusai Nenori Grįžti Rusijon

London (LAIC) — Savo laiku sąjungininkai išlaisvino iš vokiečių nagų daugelį tūkstančių buvusių sovietinių karių. Belaisviai buvo atkelti į Angliją. Neseniai, pagal susitarimą su Sovietų vyriausybe, tie belaisviai buvo išgabenti į Murmanską. Pakrovimo uostuose Anglijoje įvyko tragiškos scenos. Rusai verkė ir maldavo nevežti jų į Rusiją, nes ten jų laukia mirtis už "pasidavimą".

Vėliau paaiškėjo, kad Murmanske visi grąžintieji belaisviai buvo pasiųsti į koncentracijos stovyklas. Ten prasidėjo sijojimas ir "valymas", kurio pasekmėje daugelis buvo "likviduota".

Į ką jaunas įprasi, tą senas atrasi.

Geros akys — dūmų nebijo. Binghamton

Trys Didieji Dar Kartą Bandys Sulipdyti Lenkijai Valdžią

Londonas. — Čia gauta žinių, jog "Trys Didieji" dar kartą bandys sulipdyti Lenkijai demakratinę valdžią. Didžiuosius atstovaus Sovietų komisaras V. Molotovas, Amerikos ambasadorius W. Averell Harriman ir Anglijos ambasadorius Archibald Clark Kerr.

Šiam penktadienyje jie susirinko Maskvoje. Liublino valdžią atstovauja Boleslaw Beirut, Edward Osubka-Morawski, Wladislav Kowalski ir Vladyslaw Gomulka.

Kiti iš Varšuvo vyksta: Vincentas Witos, Zygmund Zulawski, St. Kutrzeba, Adam Kryzisanowski ir Henry Kolodzeiski.

Iš Londono vyksta buvęs premieras Mikolajczyk, Jan Stanczyk ir Julian Zakowski.

Sakoma, jog ta 16 požeminių vadų, kuriuos sovietai areštavo dar kovo mėnesyje, bus paleisti išskyrus gen. B. Okulnickį, kuris asąs didelis sovietų priešas. Tačiau nei vienas jų nėra pakviestas dalyvauti šioje konferencijoje.

Kokios pasekmės iš konferencijos bus sunku dabar pasakyti.

Ukrainos "Atstovas" Nemoka Ukrainiškai

San Francisco (LAIC) — Paaiškėjo, kad Sov. Ukrainos "atstovas" Dmitry Manuilskij tai yra vienintėlis atstovas San Francisco konferencijoje, kuris nemoka savo "atstovaujamo" krašto gyventojų kalbos. Ši aplinkybė jam nekliudė kalbėti apie Sov. Ukrainos "nepriklausomybę" ir skelbti, kad Ukrainoje "mes turime savo kalbą, savo kultūrą, savas įstaigas ir papročius". Betgi pačiam Ukrainos atstovui pakanka "visasovietinės kalbos".

VIENI JŲ PASIDUODA, KITUS TENKA UGNIMIS IŠDEGINTI URVUOSE

Amerikos Mechanizuota Divizija Maršuos į Berlyną

Pagal Yaltos susitarimą, Vokietiją turi valdyti alijantų militarinė komisija, kurios priešakyje yra gen. Eisenhoweris. Prieš kiek laiko buvo paskelbta, jog Eisenhoweris į Berlyną vyks su savo dviem mechanitom devizijom. Bet rusai tam pasipriešino ir visas reikalas buvo atidėtas. Sovietai matydami, jog Eisenhoweris tuščiomis į Berlyną nevažiuos, galų gale sutiko įsileisti vieną mechanizuotą diviziją.

Bet tuom tarpu rusai išsiderėjo, kad anglai ir amerikiečiai išsitrauktų iš sovietam skirtos okupacijos zonos. Taigi tuo pat kartu kai gen. Eisenhoweris su savo antrąja mechanizuota divizija maršuos į Berlyną, kiti amerikiečių ir anglų daliniai pasitrauks į savo zonas.

Kur Yra Hitleris? Kas Su Juomi Atsitiko?

Vokietijai kapituliavus svarbiausias klausimas buvo, tai kas atsitiko su Hitleriu ir kur jis dabar yra?

Kadangi Berlynas yra rusų okupacijoj, tai jie geriausiai ir gali atsakyti į šį klausimą. Bet ko toliau, Hitlerio likimo klausimas vis darosi labiau konplikuotas. Jo lavonas buvo rastas ir nerastas. Prieš kelias dienas buvo paduota iš Berlyno "autentiška" žinia su rusų medikų patvirtinimu, jog tikrai Hitlerio lavonas buvo atpažintas ir kad jis buvo nunuodytas.

Bet vėliau maršalas Žukovas pareiškė, kad tiesa jog buvo atrasta Hitlerio raštinės griuvėsiuose keletas lavonų, kurių vienas galėjo būti ir Hitlerio, tačiau nėra surasta jokių trikrų įrodymų, jog tikrai taip. Ir, kadangi, anot maršalo Žukovo, Hitleris turėjo savo žinioje orlaivių stotį, galimas daiktas, kad jis paspruko, ir greičiausiai tai pas Gen. Franco, į Ispaniją.

Man prisimena tulo bridgeportiečio juokdario, kuris bandė įtikinti lietuvišką bolševiką, jog Hitleris yra gyvas ir kad jis niekur kitur negalėjo pabėgti, kaip tik į Sibirą.

Žinoma, čia tik buvo juokavimas. Bet tame juoke yra ir nemažai logikos, tai irgi yra faktas. Kokiems gi galams rusai painioja šį Hitlerio likimo klausimą. Reiškia — mes žinome, o jūs speliokite. Bet laikant jį "gyvu", progai pasitaikius kaip kam bus galima primesti jo slėpimą ir nubausti.

Bolševikai pilni panašių triksų. Jie iškepa visokių keistenybių.

Okinawoje Jau Veikia Kelios Orlaivių Bazės

Vėliausios žinios praneša, kad Okinavos saloje jau einama prie gulūtino japonų sunaikinimo. Kareiviai matydami, kad negali atsilaikyti būriais pasiduoda amerikiečiams. Sakoma nuolatos įvyksta kareivių sukilimai prieš komandierius ir nepildo jųjų įsakymų "kovoti iki paskutinio". Tankiai vyksta ir susišaudymai jų pačių tarpe.

Tuo pačiu japonai iš savo radio pakartotinai skelbia, kad Okinavoje, kur randasi apie 10 tūkstančių kareivių, jų padėtis yra desperatiška ir, netik kad nesitikima tą salą atlaikyti, bet nėra galimybių nei tuos kareivius išgelbėti.

Okinawo saloje jau esą veikia kelios amerikiečių oro bazės, iš kurių orlaiviai pakilę daužo japonų apsigynimo vietas ir nai kina jų likučius. Žodžiu sakant, toje saloje mūšiai gali baigtis bėgyje kelių dienų, o gal valandų.

Maskvos Pataikunų Tušti Gąsdinimai

Kol kariavome su vokiečiais, kai kurie kolumnistai bei radio komentatoriai dažnai perspėdavo, kad jeigu mes nenusileisim Stalinui, jis gali susitaikinti su vokiečiais ir tuomet mums bus daug sunkesnis karas, ir dar kokiami, galime pralaimėti.

Dabar, kuomet vokiečiai jau paklupdyti, tai tie patys pataikūnai gąsdina, kad Stalinas gali susidėti su japonais. Tai silpnadvasių arba parsidavėlių klegos.

Nesibijokit, kol Eisenhoweris su Montgomeriu bus Europoje, Stalinas nesusidės nei su japonais, nei su kuo kitu.

Alijantai Valdys Trieste Uostą ir Visą Sritį

Washington. — Galų gale alijantai privertė maršalą Tito ištraukti savo partizanus iš Trieste srities, kurią jie buvo pasigrobę ir norėjo prijungti prie Jugoslavijos, Tą sritį, uostą ir jo apielinkę dabar valdys alijantų militarė komisija kol nauja pasaulinė taikos organizacija nutars kam tas uostas ir jo apielinkė turi priklausyti.

Didelis Antpludis Prie Šveicarijos Sienos

Bernas (LAIC) — Iš latvių emigrantų sluoksnių pranešama, kad prie Šveicarijos sienos prašosi įleidžiami keli tūkstančiai latvių atbėgėlių. Šveicarų vyriausybė dalį įsileido. Pasieny susitelkė nemažas būrys ir lietuvių.

SANDARA
THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Didžiosios Valstybės Pasilaiko Veto Teisę

San Francisco konferencijos užbaigimo išvakarėse tapo atidengtas tamsiausias istorijos lapas bėgyje paskutiniųjų kelių metų, kas liečia mažųjų tautų — šalių ateitį. Kurios turi savo nepriklausomybes, gal ir neatrodo taip blogai. Bet tos, kurios šiandiena yra okupuotos raudonojo militarizmo, viltys atgauti savo nepriklausomybes sumažėjo iki zero.

Suteikimas veto teisės didžiosioms valstybėms yra blogiausias aktas kokį kas gali įsivaizduoti. Jeigu tas buvo reikalinga Sovietų Rusijai, dalinai ir Anglijai, nėra nieko stebėtino. Bet mes negalime suprasti, kaip su tuomi sutiko Suvienytos Valstijos, Prancūzija ir Kinija. Tiesa, jos irgi turi veto teisę. Bet ką tas reiškia palyginus su Anglija ir Sovietų Rusija; ką Kinijos veto reikš, kuomet Sov. Rusija nusitars įžengt į komunistų valdomą Kinijos sritį ir susivienys su kinų raudonaisiais? Arba ką Prancūzijos veto reikš, jeigu Anglija panorės užimti kurią prancūšzų valdomą salą, sakysim, kad ir strateginiais sumetimais? O gi nieko!

Bet dabar grįžkime prie mažųjų šalių, kurias laiko okupavęs Stalinas. Kiek šansų jos turi atgavimui savo nepriklausomybės? Jos pačios okupantų negalės išvaryti. Gi naujoji taikos saugojimui irganizacija bus bejėgė ką nors daryti, kadangi tas didysis turės savo rankoje veto teisęs ir neleis niekam nei prasižioti.

Žinoma, tas viskas daroma neva kad išvengti kito karo. Bile kuris didysis galės grobti kur tik galės ir kiek tik norės ir jam niekas negalės nieko pasakyti. Bet jeigu taip, tai nebuvo reikalingas nei šis karas. Hitleris su Stalinu grobė ir dalinosi. Tiesa, Hitlerio grobimai mums nepatiko ir mes tam pasipriešinom. Hitlerio grobimams padarėm galą, bet tuom pačiu mes atidarome "Green Lights" kitam, dar žiauresniam; tam kuris atidarė Hitleriui "Green Lights".

Tai ką gi mes, pagaliau, laimėjome kariaudami? Ką gi laimėjo ir visas nukankintas pasaulis, kuris taip nekantriai laukia šio karo pabaigos? Nejaugi didieji diplomatai, iš priežasties saumyliškumo, neteko nei krislelio žmoniškumo? Well, ką šiandie sėjame, rytoj priseis ir piauti.

Politinė Komedija Tęsiama Toliau

Prieš kelias dienas iš Maskvos sugrįžo prez. Trūmano pasiuntinys Harry Hopkins su dideliais "laimėjimais". Amerikiečių spauda ir radio komentatoriai pradėjo skelbti, kad p. Harry Hopkins prikalbinęs Staliną nusileisti veto klausime, išreikalavęs paliuosuoti 16 lenkų demokratų vadų (išskyrus gal vieną) ir sutverti Lenkijai demokratišką valdžią.

Žymiausias amerikiečių radio komentatorius H. V. Koltenbor pareiškė kad jeigu iki šiol Amerikos visuomenė turėjo blogą nuomonę apie Mr. Hopkins, tai dabar, po šių nepaprastų laimėjimų Maskvoje, ji turės pakeisti savo nuomonę, suteikti jam didelį kreditą ir įvertinti jo diplomatiškus gabumus.

Bet vos kelios dienos prabėgo ir jau matome ką p. Hopkins atsiekė Maskvoje. Veto klausimas nepakeičiamas, 16 lenkų vadų dar šiomis dienomis bus teisiami ir, greičiausiai, nebus paliuosuoti. Okas liečia sudarymą demokratinės valdžios Lenkijai, greičiausiai bus taip: Witos ir Mikalajczyko grupėms bus pasakyta: —turite sutikti su tuo, kas mūsų yra nutarta. Priešingai, jūsų laukia tas pats likimas, kaip ir anų 16-kos. Kas gi lieka daryti? Pasipriešinsi, atsidursi koncentracijos stovyklose, iš kurių niekas neišeina. Tuomet turėsi sutikti su Stalino patvarkymais ir turėsi priimti Stalino "demokratiją".

Žinoma, už tą viską mes nemanome kaltinti p-ną Hopkins'ą arba kurį kitą pareigūną, diplomatą. Jie visi pasiekdavo gerus rezultatus Maskvoje. Bet kaip greitai jie išvyksta iš Maskvos, taip greitai viskas apvirsta aukštyn kojom. Stalinas daro savo ir tiek.

Gaila tik kad mūsų aukštieji pareigūnai vis dar tiki Stalino žmoniškumui ir teisingumui. Aš manau, kad būtų daug geriau, jeigu tuos visus painiuosius klausimus paliktum išrišti gen. Eisenhoweriui. Tik su juomi sovietai dar skaitosi.

Amerikos Liet. Tarybos Vykdomasis Komitetas

Iš kairės į dešinę stovi: Dr. P. Grigaitis, Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius; Leonardas Šimutis, ALT. pirmininkas ir Mikas Vaidyla, ALT. iždininkas.

Apžvalga...

O KAS GI ATSITIKO SU JŲ TĖVAIS?

Mūsų bolševikų laikraščiai pranešė, jog neseniai Lietuvon parvežta apie 300 lietuvių vaikų iš tolimojo Sibiro, su kuriais, girdi, parvažiavę ir jų mokytojai. Ir ta proga surinka: "Kas sakė, kad Sibire žūsta lietuvių jaunimas!

Jeigu ir parvežta 300 vaikučių, tai dar nereiškia kad jų ten nežuvo. Iš apie 50,000 išgabentų į Sibirą ir kitas tolimas Rusijos dalis, vaikučių galėjo ne 300, bet keli tūkstančiai. Ir gal tik tiek jų ir tebeliko gyvų.

Bet ar mūsų bolševikai negalėtų pasakyti kas atsitiko su tų vaikučių tėvais, jeigu su jais drauge parvažiavo tik jų mokytojai?

Kuomet mes pasakydavom, jog tremiami lietuviai, buvo atskiriami vyrai nuo žmonų ir vaikai nuo tėvų, tai lietuviški bolševikai sakydavo, jog mes meluojam. Dabar gi jie ir patys tą paskelbė, kad vaikai su mokytojais parvežti į Lietuvą.

KAIP ILGAI JI GYVUOS?

Vienas žymus komentatorius, R. Drummond neseniai pastebėjo: "Pasaulinė organizacija neabejotinai užgims San Franciske. Kaip ilgai jai bus leista gyvuoti ir kiek ji galės konstruktyviai augti, priklausys nuo ateities įvykių."

Del ko gi jau dabar reiškiasi tokios abejonės? Kiekvienas, kuris atydžiai seka Sovietų Rusijos manevrus, beabejo, supranta, jog nesuspėjus užbaigti vieną, jau sėjami grūdai naujam karui.

KAS BUS UŽMIRŠTAS, IR KAS NE

Chicagos bolševikų Vabalas aprašydamas kaip Vilniaus "Tiesa" gražiai atžymėjo dešimtmetį nuo Vinco Mickevičiaus-Kapsuko mirties, pareiškia štai ką:

"Metams slenkant, Kapsuko figura darysis vis stambesnė...

"Atmintis apie jo oponentus Kairius ri Bielinius prasmegs užuomaršos gelmėse. Atmintis apie Kapsuką niekad neišnyks lietuvių tautos širdyje.

"Noriu matyt, kad jo palaikai bus pargabenti Vilniun, kurį jis taip mylėjo."

Taip, lietuviai ilgai neužmirš Kapsuko, kuris Lietuvai vos atgimus norėjo uždėti raudonųjų pančius, ir kuris savo visą gyvenimą pašventė savo gimtojo krašto nenaudai. Lietuviai ilgai minės netik Kapsuką, bet ir jo mokinius — Paleckius, Gedvilas, Šimkus, Karsokus ir kitus išgamas, kurie išdrįso parduoti savo gimtinį kraštą žiauriąjam maskoliui. Taip, lietuvių kartų kartos juos minės, bet ne kaipo Lietuvos sūnus, bet kaipo didžiausius kriminalistus, niekšus ir žemiausios rūšies nedorėlius, parsidavėlius.

O kiek liečia Kapsuko meilę link Vilniaus, tai ir Želigovskis su Pilsudskiu sakėsi Vilnių labai mylėjo. Pastarąsis įsakė ir jojo širdį patalpinti Vilniaus katedroje. Bet jie tą mylimą Vilnių buvo iš lietuvių išplėšę ir prijungę prie svetimos valstybės. Pats Vilnius ir jo gyventojai juodu prakeikė, taip kaip keikia ir šių dienų Vilniaus valdytojus. Kiek verta jūsų meilė prie Lietuvos ar jos miestų, kuomet jūs pardavėt visą kraštą raudonąjam azijatui!

Dainiaus Kapas

Yra vienas kapas, dar nesenas,
Ten, tarp kitų kapų daugybės,
Ankstyvą atilsį ten rado
Sau dainius meilės ir teisybės...

Seno vaidylos — kanklininko
Jis buvo dvasią paveldėjęs;
Netroško sau garbės vainiko,
Tik broliams dirbo atsidėjęs.

Nonrs neilgai jisai gyveno
Tarp lietuvių, bet daug atliko.
Lietuvių tautiškojo meno
Vėluką laisvąjį iškėlęs —

Nors trukdė lenkas, nors maskolius
Gesino šviesą kibirkštėlės, —
Jis drąsiai vedė savo brolius
Pirmyn—prie laimės, prie liuosybės...

Nes jis tikėjo, kad teisybės
Viršus vis turės — ne varo,
Kad žus, kurie mums skriaudą daro,
Kad mums prašvis rytai aptemę,

Kad žemė mūs—didvyrių žemė!
Ir žemę tą jisai mylėjo,
Ir kėlė savo gimtą šalį
Kuo tik galėjo, kaip mokėjo,

Ir brolį žadino miegalį —
Kolei mirtis jo nenuskynė...

Ir verkia siela kibirkštėlė...
Ir verkia Lietuva-tėvynė...
Ir veltui dainių keltis šaukia...
Ir veltui kanklės dainiaus laukia... — A. Rimka.

Šveicarijos pinigų vienetas vadinasi franku.

Daug rankų didžią naštą pakelia.

Pirkite karo bonus ir ženklus

Prielankiai Recenzavo LAIC Leidinį

Nek York (LAIC) — Ohio State Archaelogical and Historical Society savo birželio mėn. leidiny "Museum Echoes", Columbia, Ohio, trumpai recenzavo LAIC leidinį, Ghillebert de Lannoy in Medieval Lithuania. Recenzija trumpai nupasakoja knygos turinį ir leidinį vadina "this interesting booklet".

Katalikiškas savaitraštis "The Tablet", Brooklyn, N. Y. knygą recenzavo birželio 9 dienos laidoje. Laikraštis pažymi, kad Tableto skaitytojai susidomėjo Lietuva po pirmosios Baltijos Valstybių okupacijos ir pataria šį veikalą skaityti "maloniam vakarui praleisti". Laikraštis plačiau apsistoja ties daktaro Klimo asmeniu.

Įvairių kolonijų organizacijos ir paskiri veikėjai turėtų šiuo leidiniu aprūpinti vietinius knygynus, redakcijas ir mokslo įstaigas. ypatingas dėmesys kreiptinas į vietas, kur lietuvio vardas ir senoji, ilgoji jo istorija mažiau žinomi. Sektiną šią prasme pavyzdį davė kun. J. Karalius ir kun. K. Paulionis, kurie tam tikslui užsakė didesnius knygelės kiekius.

Knyga kainuoja $1. Užsakymus siųskite į Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Numatomi Kiti Leidiniai

New Yark (LAIC) — Baigiamas ruošti spaudai leidinys apie lietuvių tautos kovą su teutonais. Veikalą sudaro trys dalys: kun. Dr. Kosto Gečio straipsnis apie Kryžiuočių Ordino kovas prieš Lietuvą, Simo Sužiedėlio straipsnis apie Livonijos vokiečius, ir LAIC direktoriaus jungiamas straipsnis.

Šiuo metu vedamos derybos dėl išleidimo adv. K. R. Jurgėlos parašyto veikalo, History of the Lithuanian Nation. Rankraštį sudaro 424 psl., gerai dokumentuoti. Ypatingas dėmėsys kreipiamas į mažai žinomas Lietuvos istorijos sritis, k. a. didžiosios 16 amžiaus reformos, unija su Švedija, Livonijos susijungimas su Lietuva, Napoleono laikų Lietuva, 1863-4 metų sukilimas, ir knygnešių gadynė. Istorija baigiasi nepriklausomybės atgavimo laikotarpiu — su Respublikos perijodu.

Be to, bus leidžiama keli švedų autorių raštai.

Keletas Svarbesnių Įvykių San Franciscoje

M. Kižytės Telegrama

San Francisco, Cal. — Šiandien San Francisco konferencija žymiai pagyvėjo, kai sekretorius Stettinius, p-no Muladiar lydimas, atvyko į paskirtą spaudos konferenciją Veteranų Rūmuose ir paskelbė, kad nesusitarimai dėl veto jau nugalėti. "Nė vienas atskiras tarybos narys neturi teisės uždrausti tarybai svarstyti arba diskusuoti bet kurį ginčijamą klausimą arba susidariusią būklę, jeigu į tai bus atkreiptas tarybos dėmesys", jis pasakė.

Statinius atsisakė duoti atsakymus į užklausimus, liečiančius ginčus arba susitarimus tarp didžiųjų keturių valstybių ir Prancūzijos. Jis prižadėjo duoti platesnių paaiškinimų, kai sugrįšias iš Washingtono. Jis buvo užklaustas, kada konferencija pasibaigs? Patarė reporteriams šiuo reikalu užklausti jo ateinančią savaitę.

Socialinės ir ekonominės kooperacijos komitetas paskelbė, kad jis jau baigė savo darbą. Komitetas rekimenduoja pasaulio organizacijai sudaryti specialę moterių komisiją, kuri turėtų studijuoti politinę, civilinę ir ekonominę moterių būklę, ir apie galimybes joms progresuoti. Šis klausimas turi būti pažymėtas ne Čarteryje, bet konferencijos protokoluose.

Danijos delegacija, užimdama savo vietą konferencijoj, pareiškė, kad veto klausime ji būsianti mažesnių valstybių gretose.

—:—

Įdomiai pasikalbėjau su Kinijos vyskupu Yu Pin. Ansčiau jis buvo Nankinge, o dabar yra Kiatinge. Jis yra didelis Chiang Kai-sheko draugas, Peipingo katalikų universiteto prezidentas ir leidėjas dydžio atžvilgiu trečioj vietoj stovinčio Kinijos dienraščio. Washingtone jis įsteigė kiniečių kultūros institutą.

Vyskupas Yu Pin domisi Lietuva. Jam būtų įdomu sužinoti likimas tų lietuvių, su kuriais kartu Romoj studijavo.

Aukos Amerikos Liet. Tarybai

Nuo 1945 metų gegužio 25-tos dienos iki birželio 6 d., Amerikos Lietuvių Tarybai prisiuntė:

St. Žukauskas, Lee Park Pa.	$ 2.00
P. Slaveikis, Amsterdam, N. Y.	10.00
LRKSA. 243 kp., Amsterdam, N. Y.	25.00
A. L. Skirmont	21.00
Mr. and Mrs. K. Williams, Montreal, Can.	5.00
Chicagos Liet. Taryba	1,082.00
ALT. Philadelphijos skyrius, prisiuntė Rev. Raila	500.00
Šv. Antano parapijoj, Reading, Pa., pamaldų metu surinktos aukos, persiuntė J. Pautienius	28.10

Už vieną amerikoniška dolerį Kinijoj mokama 1,100 kiniškų dolerių.

Scrantoniškiai Pagerbė Dr. Joną Šliupą Clevelande

Kadangi Clevelande yra daug apsigyvenusių iš Scrantono lietuvių ir Dr. Šliupas ten juos mokino kaip dirbti tikrai naudingą lietuviui ir Lietuvai darbą, tai kaip pasigirdo Dr. Šliupo mirimo pranešimai, tie kurie jį gerbė gyvą, pradėjo mąstyti kaip jam dabar mirusiam pagarbą atiduoti. Ir, kadangi, šiuo laiku negalima didelių parengimų suruošti del visiems žinomų priežaščių, tai tik virš poros desėtkų ypatų susirinko į gražią vietą pavakarieniauti, ir, visu pirma, atsistojimu, pagerbė tą žymų mūsų darbuotoją.

Kadangi didelio programo nebuvo, tai vakaro vedėjo visi buvo pakviesti šį tą pasakyti iš senesnių atsiminimų apie gerb. Dr. Šliupo darbuotę. Ištikro, tai buvo daug įdomybių papasakota apie jo veikimą ir kovas su visokiais Lietuvos priešais.

Inž. P. J. Žiuris, Dr. Šliupo žentas, padarė detalų pranešimą apie jojo mirtį. Jis mirė lapkričio 9 dieną, 1944 m., Vokietijoje. Visiems buvo įdomu išgirsti tikrą faktą apie jo mirtį.

Clevelande gyvena daktaro duktė ir anūkė. Duktė yra vedusi su inž. P. J. Žiūriu.

— J. Brazauskas.

Monarch Liquor Co.
N. KANTER, Sav.
Specialėmis Kainomis
Čia Galite Gauti Degtinės, Brundės, Rum, Gin, Vyno Kordialų Įvairiausių Rūšių.
3529 So. Halsted St.
Phone YARds 6054

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuošimtį—be komišino
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Ass'n of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

ANTHONY B. PETKUS
Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

Apie Įvairius Dalykus

Dideli Sovietų Manievrai Lietuvoje

Visoje Lietuvoje dabar vyksta platūs sovietų armijos manievrai, kurie dar labiau erzina vietinius žmones ir naikina javų pasėlius. Bolševikų laikraštis "Raudonoji Žvaigždė" tikrina, jog tokie manievrai yra reikalingi, kad palaikyti kareivius militarinėje dvasioje.

Kokie Bus Tie Naujieji Namai?

Žinomas laivų statytojas Henry Kaizer pranešė, jog po šio karo jis imsis statyti namus del poros milionų šeimų. Namai būsia tokie, apie kuriuos mes dabar tik svajojam. Prie kiekvieno bus darželis su gėlėm; saulė švies į langus nuo ryto iki vakaro, bus užtektinai vietos aplinkui ir nereikės susigrusti kaip dabar.

Be reikalo p. Kaizeris giriasi šiais savo išradimais. Tokius namukus Lietuvos kaimiečiai jau buvo įsitaisę prieš 50 ar daugiau metų! Darželiai su gėlėmis, saulės spinduliai, žaliumynai ir paukštelių čiulbesys buvo veik prie kiekvienos lietuviškos bakužės. — **Pypkius.**

Apie Siuntimą Delegacijos į Lietuvą

Bolševikų "Vilnis" užklausė pati savęs tokio dalyko:

"Ar nevertėtų Amerikos lietuviams pasvarstyti apie siuntimą delegacijos į Lietuvą. Toki delegacija galėtų būti iš įžymių lietuvių, kurie nebuvo ir nėra pro-naziai arba fašistuojanti, taipgi didžiųjų organizacijų atstovai."

Aš manau, kad iš to nieko neišeis. Jei nuvyks komunistai, tai sugrįžę jie meluos per akis. Jeigu nuvyks demokratinio nusistatymo atstovai, tai sovietų valdžios agentai pasielgs su jais taip, kaip su 16 lenkų vadų. Jie pradings be žinios.

Literatų Tarpe

Jauna studentė paklausė Columbia Universiteto prof. Raymond Weaver ar jis yra skaitęs paskutinę populiariškiausią knygą. Tas atsakė, jog ne.

— Skubinkitės perskaityti, nes jau trys mėnesiai kaip ji išėjus — aiškino studentė.

— O ar tamsta skaitei Dantės "Dieviškoji Komedija"?

— Ne, apie ją negirdėjau.

— Taigi, skubinkitės perskaityti, nes ji pasirodė prieš šešius šimtus metų.

Klusnūs Komunistai

Washington (LAIC) — Šešiolika Vokietijos komunistų-emigrantų, kurie rado Amerikoje prieglaudą, gavo įsakymus iš savo "vadovybės" grįžti į Vokietiją, "veikti" Vakarų alijantų okupuotose Vokietijos zonose. Taigi, Kominternas "panaikintas"...

Kopenhaga (LAIC) — Čia susidarė Baltijos Pabėgėlių Komitetas. Pranešama, kad šiuo metu Danijoje yra keli šimtai lietuvių, kuriems reikalinga pagalba. Danijos visuomenė, pati pergyvenusi svetimą okupaciją ir ragavusi totalitarinių priemonių, yra labai palanki Baltijos atbėgėliams.

So. Boston, Mass.

Palaidojus Adomą Stankevičių.

Kelios savaitės atgal čia pasimirė Adomas Stankevičius, apie 80 metų. Nežiūrint amžiaus, sveikatoje ir atmintyje buvo labai tvirtas ir, jeigu ne plaučių uždegimas, tai dar ilgai būtų galėjęs pagyventi.

Paliko dideliame nuliūdime dukterį Zuzaną Thomson (buvusią Neviackienę). Savo laiku ji lošė labai svarbę rolę Gabijoje. Ji buvo Gabijos pažiba, dar prie a. a. Miko Petrausko; ji buvo jo pirmaeilė lošėja ir dainininkė-solistė. Jos dainomis ir lošimu publika gerėdavosi.

Paskutiniu laiku aplinkybėms keičiantis, visuomenėje jos nesimatė, bet iš jos lietuvystės niekas nepaveldėjo ir, matyt, nepaveldės... Ir tą liudija jos 3-jų metelių dukrytė Janutė, kuri taip puikiai lietuviškai kalba, kad reikia stebėtis. Man teko girdėti kaip mužutės užklausė — ar tu moki lietuviškai kalbėti? Ji atsakė — aš moku labai gerai lietuviškai kalbėti... Kaip džiugu girdint tuos širdžiai artimus lietuviškus žodžius.

Sutikau seniai mačiusią Zuzaną Thomson. Apsikabinome — žodžiai nutrūko, tik šiltos ašaros išsiliejo ant mūsų veidų. Jaučiau kaip jos širdis lietuviškai iš susijaudinimo plakė. Vos žodį ištarė — nesitikėjau, kad jumis sutiksiu... Sakau taip Zuzana... bet šioje liūdėsio valandoje, yra mano pareiga. Brangioji, linkiu tau ištvermės šioje liūdėsio valandoje, o tėveliui amžiną ramybę šioje šalelėje.

— **J. M. Tumavičienė.**

Dar Apie Lietuvai Rermti Draugijos Seimą

Birželio 3 d., 1945 m. įvyko Lietuvai Remti D-jos seimas. Galiu pasakyt tiek, kad buvo vienas geriausiai prirengtų iš valdybos pusės; ypatingai buvo gerai išduoti raportai. Tik gaila, kad permažai buvo veikiama. Na, gal ateityje "pasiprovysim".

Gaila, kad pas mus neįsikuria A. L. Taryba. Kažin koks paralis čia Bostone yra, kad negali nei šioje kritingoje valandoje sueiti į vienybę? Rodos jau laikas visiems išaugti į vyrus, bet kol kas Southbostoniečiuose to nesimato. Labai gaila.

Šiuo tarpu tenka atiduoti kreditas p-nui Jonui Tuinilai. Jis nuo pat susitvėrimo šios Lietuvai Remti Dr-jos joje dirba be išimčių. Ne tik kad eina pareigas pirmininko, bet be titulo atlieka darbus ir raštininkų ir kitų pareigūnų; ir niekuomet nesiskundžia... Iš šalies žiūrint, ar daug kas jam gelbsti? O gi kaip ir niekas. Bet pažiūrėkim kaip pas mumis yra puikių kalbėtojų. Kožnas tempia ant savo kurpalio liežiuviais, o prie darbo tai nei piršto nepajudina. Pavyzdžiui ir šis suvažiavimas. Buvo komisija vakarienei surengti. Na, ar surengė? O gi visi atsisakė, kad nieko negali. Bet mūsų Tuinila, penktadienį užsakė tikietus, surinko šeimininkes ir padarė geriausią vakarienę, kad dalyviai ir svečiai net stebėjosi, nors svečių buvo ir neperdaugiausiai, bet girdėjau, kad dar ir pelno liks. Tai pasirodo kas tikrai dirba, o kas tik kalba, arba duoda instrukcijas. Rodos jau užtektinai galėjome išsikalbėti šio amžiaus sulaukę. Rodos, dabar ranka rankon reiktų stoti į darbą ir dirbti, kad išgelbėjus Lietuvą iš meškos nasrų... Sakome ir rašome, kad vienybėje galybė... Na, o kur ta vienybė?!

— **J. M.**

Lietuvių Veikimas Lowell, Mass.

Šauniai Paminėta 25 Metų Vytauto Kliubo Svetainės Atidarymo Sukaktis

Birželio 3 d. Vytauto Kliubas minėjo 25 metų sukaktį svetainės atidarymo. Narius ir svečius pavaišino skaniais valgiais ir gėrimais, kiek tik kas norėjo.

Pirm. Jonas Rusas pakvietė tarti keletą žodžių kliubo ilgametį darbuotoją S. Kundrotą. Jis priminė, kad daug veiklių narių jau mirė paprašė juos pagerbti atsistojimu. Sekantis kalbėjo adv. K. Kalinauskas, iš So. Bostono. Jis tinkamai įvertino Loweliečių pastangas kliubo organizavime ir svetainės palaikyme, bet užtai jaunoji gentkartė turi kuomi pasegerėti ir, beabejo įvertins jūsų darbą.

Antras kalbėjo adv. J. Grigalius. Padėkojo, kad Vytauto Kliubas parėmė dabartinį gub. Tobin ir perskaitė jojo sveikinimą.

Toliau kalbėjo Ex-karys V. Valickas, iš N. J. Jis kalbėjo apie kliubo reikalingumą ir apie įgytus įspūdžius karo lauke. Nekurie labai susigriaudino, ypač kurių sūnūs randasi karo frontuose.

Adv. F. Bagočius, prisiminęs praeities sunkumus organizatyviame darbe, ragino nenustoti vilties dirbti toliau, ypač Lietuvos gelbėjimui ir užtikrino, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Vėliaus buvo perstatyta keletas svečių atvykusių iš kitų miestų, kaip tai: Peabody, Lynn ir Cambridge, Mass., kurie trumpose kalbose išreiškė savo linkėjimus.

Buvo ir muzikalis programas, kurį išpildė Jonas Tamulionis, iš Nashua, N. H. Programas buvo pradėtas su Amerikos himnu ir baigtas su Lietuvos himnu.

Parengimas pavyko gerai visais atžvilgiais ir už tai valdybai tenka nemažas kreditas.

— **J. G. S.**

Ieškomieji Asmenys Atsiliepkit

Ambrozaitis, Izidorius, sūnus Juozo, kilęs iš Petkaičių kaimo, Skaudvilės vals., Tauragės aps., 1931 metais lankęsis Lietuvoje ir prieš šį karą gyvenęs New Yorke.

Ambrozaitytė, Petronelė, kilusi iš Petkaičių kaimo, Skaudvilės valsčiaus.

Gilusevičius, Jonas, kilęs iš Doškonių kaimo, Daugų vasč.

Gilusevičiutė, Nastė, kilusi iš Doškonių kaimo.

Igoris, Tam., Juozas, prieš karą gyvenęs 511 Ohio Ave., E. St. Louis, Ill. Jam yra žinia iš sūnaus Antano Igurio.

Kiselienė, Elena, angliškai pasivadinusi Helen Kesel ar Kisel, gyvenusi New Philadelphia, Pa. Ji 1925-1927 metų laikotarpyje su motina lankėsi Lietuvoje.

Kongelis, Juozas, prieš karą gyvenęs ir gal tebegyvena Chicagoje.

Kyras, Mykolas, prieš šį karą gyvenęs Chicagoje.

Lapinskas, Aleksandras, išvykęs į Jung. Am. Valstybes prieš 1914 metus ir gyvenęs Laurence, Kansas ir South Carolina valstijoje.

Mackevičienė (Mackewitz) — prieš ištekant Šliumpaitė, Petronė, iki 1929 metų su vyru, sūnum Simonu ir dukteria Nartase gyvenusi Detroit, Mich., Brandon Avenue.

Manikai, Juozas ir Vincas, kilę iš Žiliškių km., Čiupėnų vals., Panevėžio apskr.

Mažeika, Antanas, kilęs iš Pagramanėio km., Tauragės aps., prieš karą gyvenę Chicagoje.

Noreika, Povilas ir Ignas, prieš karą abu gyveno Chicagoje.

Seiliai, Konstantinas ir Vitalis, kilę iš Andriūnų km., Daugų vals., Alytaus Apskr.

Šyla, Kazimieras, kilęs iš Biržų apskr.

Šlickienė, Ona, kilusi iš Sungailiškių km., Tauragės apskr., prieš šį karą gyvenusi Chicagoje.

Valkauskaitė, Katrė, kilusi iš Vaikantonių kaimo, Oniškio valsčiaus, Trakų apskr.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate Gen. of Lithuania,
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.
arba
Consulate of Lithuania
30 N. La Salle Street,
Chicago 2, Ill.

Keturių Jaunuolių Tragiška Mirtis Auto. Nelaimėje

Pereito trečiadienio ankstų rytą penki jaunuoliai, trys vaikinai ir dvi mergaitės važiavo automobiliu iš šokių pasilinksminimo centre, vadinamam — "The Morgue", atsimušė į beeinant prekybinį traukinį, natas. Tą nelaimę jie sutiko netoli Chicago Heights. Sprendžiant iš to, kaip toli automobilius, stojus vairuotojui ant stabdžių, šliaužė, jie galėjo važiuoti apie 75 mylias į valandą.

Žuvo šie jaunuoliai:

Raymond Colins, 15 metų, Chicago Heights; Walter Craig, 17 metų, Steger; Jeanette Moore 15 metų, iš Glenwood; Elsie Lockeman, 15 metų, iš Glenwood. Sužeistasis — Bernard Delehoy, 17 metų, iš Steger, kuris tuojau buvo nuvežtas į St. James ligoninę, Chicago Heights miestelyje.

Lai ši tragedija būna gera pamoka ir kitiems tėvams, kurie auklėja savo vaikus.

Paskutinis 1941 metais atliktas sąrašas rodo, jog Kanadoje buvo 7,205 eskimosai.

MARIAN I. AST
WATCHMAKER and JEWELER
Musical Instruments Finest Cutlery
4618 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 2184

A. L. KUCHTA
Diamonds, Jewelry, Watches and Silverware
Complete Line of Gifts
EXPERT WATCH REPAIRS
2421 W. 47th St. – Phone Virginia 0990

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

Telephone SOU. 3141
BORIS BEVERAGE CO.
JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS
SAVININKAI
PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪŠIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.
VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE
BORIS BEVERAGE CO.
220 E Street So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA
SOUTH BOSTON CAFE
V. BALIUKONIS, Sav.
Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.
SO. BOSTON CAFE
260 Broadway So. Boston, Mass.

PASKUTINIS REIKALAVIMAS
NEVARTOJAMŲ ELEKTRINIŲ
REFRIGERATORIŲ

Išdirbinėtojai yra užimti karo produkcija, trukumas elektrikinių reikmenų darosi didesnis kiekvieną mėnesį. Daugiau ir daugiau moterų, kurios dirba karo darbus ir atlieka namų darbus taipgi, joms yra būtinai reikalingi vacuum cleaners, skalbyklos, prosai, toasteriai ir kiti darbą taupinanti įrengimai.

Būk patriotė dalininkė. Surankiok visus elektrikinius įrengimus, kurių nevartoji ir iškeisk juos į Karo Stampas pas elektrikinių įrengimų dylerį. Jis net priims senus, netinkamus vartojimui dalykus, pataisys ir perdirbs juos.

Atsiminkite, jūs pagelbėsite tiems, kuriems jie yra reikalingi... o Karo Stampos pagelbės laimėti karą.

Swap Idle Electric Appliances For War Stamps

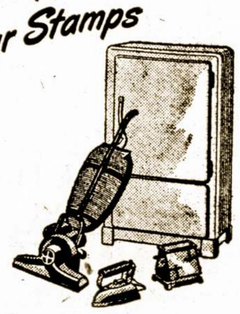

PASTABA: Commonwealth Edison Company neperka vartotų elektrikinių daiktų vėl pardavimui, bet pagelbsti Chicagos Dyleriams šiame patrijotiškame plane.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RŪŠIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.
B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

Namų Taisytojas
Kontraktorius
GEO. BORCHERTAS
Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.
10546 S. Artesian Av.
Tel. Cedarcrest 1739

SMAGI, JAUKI IR MALONI UEIGA
SILVERCAFE
S. ZAVADSKAS, Sav.
Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti.
KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSILANKYTI!
SILVER CAFE
324 Broadway So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —
A. ČIŽAUSKO
248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE
A. ČIŽAUSKAS, Sav.
Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:
585 Grove – Rout 128 – Braintrie, Mass.

Šiam Svarbiam Darbui Yra Reikalingi Visi Lietuviai

Skubiai Reikalingi Organizicijų Viršininkų Adresai

Visi žinome kokiame skurde ir varge dabar yra mūsų Lietuvių tautos vakai, kad ir pasibaigus pasauliniui karui Europoje. Mes, Amerikos lietuviai, galime palengvinti jų kančias ir išgelbėti jų gyvastis savo veikla ir duosnumu, nes mes gyvename laimingiausiame ir laisviausiame krašte mūsų žemės paviršiuje. Užmiršti ir apleisti saviškių Europoje mes negalime!

Bendras Amerikos Lietuvių Fondas rūpinasi mūsiškių susešpimu. Prie dabartinių aplinkybių yra daug neprielankumų mūsų pastangoms: karo okupacinė valdžia, lietuvių pilietybės klausimas, Lietuvos nepriklausomybės atsteigimas, pavergtųjų per vokiečius ir pabėgėlių repatriacija, ir šimtai kitų keblių klausimų, kurių išrišimas ne nuo mūs priklauso.

Bendro Amerikos Lietuvių Fondo valdyba ir direktoriai turėjo suvažiavimą New Yorke birželio 10-tą dieną šių metų, ir aptarė visas galimybes gelbėti lietuvius. Detalius apie tai praneš administracija: spaudoje ir laiškais žinomais adresais.

Dabar jau pradeda atsidaryti keliai siuntimui drabužių, maisto, gyduolių, medikalių instrumentų ir piniginės pašalpos suvargusiems ir moksleiviams įvairiose šalyse. Moksleiviai yra mūsų būsinti inteligentija. Senuosius pasistengė "likviduoti" mūsų kaimynai, okupantai. Todėl Amerikos lietuviams prisieis dirbti.

Darbui yra reikalingi visi geri Amerikos lietuviai ir jų organizacijos. Bendras Fondas dabar turi 109 skyrius. Jie puikiai veikia ir su centru kooperuoja. Bet to neužtenka. Mums reikia į darbą įtraukti visas mūsų organizacijas: Susivienijimų kuopas, kliubus, pašalpines draugystes, chorus, ratelius ir panašiai. Bet mes visų organizacijų viršininkų adresų neturime, kad galėtume savo sumanymus ir prašymus pranešti.

Todel, rengianties naujam, intensyviam gelbėjimo vajui, prašau visų gerų lietuvių kuogreičiausiai surinkti ir priduoti visų žinomų kiekviename mieste organizacijų viršininkų: prezidento ir sekretoriaus adresus mūsų Centrui.

United Lithuanian Relief Fund of America.
19 West 44th Street,
New Yorko 18, N. Y.
Aad. F. J. Bagočius,
Bendro Am. Liet. Fondo Direktorius.

ANGLIJOS DARBIEČIAI SIEKIA IŠKEISTI TIKRĄ PINIGĄ Į FALŠYVĄ

Planuoja Sukti Užsienio Palitikos Gaires į Kairę Pusę

Anglijoje rengiamasi prie naujo parlamento rinkimų. Kaip žinome, anglai buvo suspendavę parlamento rinkimus per visą karo laiką. Churchill'as norėjo su rinkimais palaukti iki bus sumušti ir japonai. Bet darbiečiai užsispyrė, kad rinkimai įvyktų šį rudenį. Churchill su tuo nesutiko ir rinkimai įvyks š. m. liepos 5 dieną; kitur liepos 12, o kai kur net 19-tą. Ir dabar jau prasidėjo rinkiminė agitacija.

Anglijoje, kaip ir Amerikoje vyrauja dvi partijos — Konservatyvų ir Darbo Partija. Pastaruoju laiku Anglijos valdžia ran dasi konservatyvų rankose su Churchill priešakyje. Gi šiuose rinkimuose darbiečiai tikisi laimėti didžiumą ir paimti valdžią į savo rankas. To atsiekimui jie išėjo su dviem naujais šūkiais: socializuoti stambesnę industriją, kasyklas, bankus ir tt., ir pasukti užsienio politikos gaires į kairę pusę — į glaudesnį bendradarbiavimą su Sovietų Rusija.

Churchill'as tokią darbiečių platformą aštriai pasmerkė. Gi darbiečių vadas Clement Attlee atrėžė atgal, pareikšdamas, kad kitose šalyse esą jau dabar dalinai praktikuojamas socializmas, o glaudesnis bendradarbiavimas su Sov. Rusija reikalingas del to, kad sovietų įtaka Europoje kas dien auga.

Kiek liečia socializmą neapsimoka ginčytis. Socializmo pilna to žodžio prasme dar niekur nėra. Daugiausiai jis pasireiškė, tai Sovietų Rusijoj. Bet su apgailėstavimu tenka pareikšti, kad tos šalies žmonės juomi nesidžiaugia. Netikiu, kad ir Anglijos žmonės juomi pasidžiaugtų.

Antras punktas darbiečių platformoje yra daug svarbesnis ir apie jį tenka plačiau pakalbėti.

Darbiečių pakrypimas į kairiąją pusę — prie Sovietų, reiškia nukrypimą nuo Amerikos ir daryti daugiau nuolaidų Stalinui, ko negalima laukti iš konservatyvų vyriausybės. Bet dabar kyla klausimas, ar būtų tai pretingas žingsnis? Atsitraukti nuo savo tradicinio, širdingiausio draugo — Amerikos, kuri Angliją jau antru kartu išgelbėjo nuo sunaikinimo ir glaustis prie tų, kurie niekados Anglijos draugais nebuvo ir, galima drąsiai sakytų, niekados nebus, tai reikštų tą patį, ką iškeisti tikrą pinigą į falšyvą.

O gal darbiečiai mano, kad Amerika kaip buvo taip ir bus gerų Anglijos draugu, nepaisant kad pastarieji ir pasuks linkui Maskvos? Jeigu taip, tai jie gali apsigauti. Pastaruoju laiku Amerikoje vėjai pradeda pūsti kaip tik priešingąją pusę — į dešinę. Kad taip yra, tą aiškiausiai pasako vėlesniais laikais įvykusieji Washingtone pasikeitimai.

Taigi, turint tą visą amenyje ir kyla klausimas: ar beapsimokėtų anglams, anot to posakio — palikus merginą, bėgti paskui katę? — **M. Trakiškis.**

WORCESTER, MASS.

Lietuvai Remti Dr—jos 1-mo Skyriaus sekretorius Kleofas Zurlis gavo laišką iš Londono, Anglijos, Lietuvos Atstovo B. K. Balučio, kuriame dėkoja už auką $50.00, kuriuos neseniai Worcesterio skyrius pasiuntė. Virš minėtas skyrius jau kelintu kartu pasiuntė auką po $50. Lietuvos Atstovybei Londone.

—:—

Birželio 11-tą dieną 1945 metais Worcesterio Lietuvių Piliečių Kliubo susirinkime nutarė paaukoti Amerikos Lietuvių Tarybai šimtą dolerių ($100). Pereitais metais aukavo irgi $100.

—:—

Sandaros 16-ta kuopa nutarė surengti milžinišką pikniką su dainomis, muzika ir kalbėmis, Rugsėjo-Sept. 16-tą dieną, Babrausko Pavilijone, Leicester, Mass. Pelnas bus skiriamas Amerikos Lietuvių Tarybai. Tikimės turėti San Franciskoj būvusį delegatą. Vėliau pranešime daugiaus ką mes turėsime. — **J. Krasinskas.**

Argentina paliuosavo savo visus politinius kalinius, kuriuos buvo areštavusi dabartinė valdžia.

Pirkite kiek išgalit karo bonus!

DETROITO NUOTIKIAI

Kalbėjo Prof. K. Pakštas

Gegužio 31 d. čia kalbėjo profesorius Kazys Pakštas. Prof. Pakštas, vykdamas iš New Yorko į Chicagą Detroite sustojo tik porai dienų. Prakalbas surengė BALF 76 skyriaus valdyba. Pirm. E. Paurazienė ir vicepirmininkės O. Kratavičienė ir B. Keblaitienė. Svečias apsistojo pas taipgi vicepirm. Dr. Joną Sims.

Prof. Pakšto kalba buvo labai įdomi, nes jis kalbėjo apie lietuvius pabėgėlius ir jų gelbėjimą bei šelpimą. Kaipo BALF Centro darbuotojas jis daug ką mums naujo turėjo pasakyti. Ypatingai išaiškino šalpos darbą. Kaipo šiokę dieną, žmonių buvo neperdaugiausia, bet visgi prakalbos buvo vertos, ir jas išklausę susižavėjo ir naujai sujudo dirbti.

Prakalboms užsibaigus, rengėjos paruošė lengvą vakarienę ir svečio prijimtuves, kuriose skyriaus valdyba pasitarė.

Birželio pirmą dieną, prof. Pakštas kalbėjo pas Constitutional Americans, kur buvo suruošta popietinė arbatėlė pas p-nią Blanche Winters, organizacijos pirmininkę. Šioje gražioje manssion buvo visokių žmonių, nuo paprastų moterėlių ligi Universitetų profesorių. Taipgi buvo speciali kalbėtoja Agnes Waters, iš Washington, D. C., kuri kalbėjo apie Congresą. Bet prof. Pakšto kalba buvo kur kas įdomesnė. Visi jo atydžiai klausėsi ir davė visokius klausimus. Mums tikrai buvo garbė tokį svečią nusivedus. Man teko devėti tautiški lietuviški rūbai, kur buvau iš kalno užkviesta.

Arbatėlėje dalyvavo St. Douvan, kuri mus nuvėžė ir B. Kebalitienė.

Prof. K. Pakštas šios organizacijos užkviestas kalbėti kitam kartui.

Karys Neteko Regėjimo

Parašiutininkas Algirdas Kazlauskas, kovose su vokiečiais, buvo labai sužeistas ir neteko regėjimo. Taipgi jo veidas ir ranka žiauriai sužeista.

Algirdas jaunas, aukštas, gražaus būdo lietuvis, karo tarnyboj išbuvo virš dviejų metų. Grąžintas į Suv. Valstijas turėjo atostogų 30 dienų ir jas praleido pas tėvelius. Algirdas turi brolį Vincą karo tarnyboj ir dvi sesutes namie. Skaudu Algirdo tėveliams, skaudu jo broliui ir sesutėms, bet nepanešamas skausmas pačiam Algirdui, kuriam regėjimas tik prisiminimu liko. — **Suvalkietė**

Išvažiavimai

BALF. 76 skyriaus išvažiavimas — Piknikas įvyks Birželio 17 d., Birutės Darže. Rengėjai kviečia visus atsilankyti.

LVS. 6 skyr. išvažiavimas įvyks liepos 1 d., taipgi Birutės Darže.

Patvirtina Spaudimą Švedijoje

New York (LAIC) — Prieš kiek laiko LAIC korespondentas iš Švedijos pranešė apie Sovietų daromą spaudimą "išduoti" Baltijos atbėgėlius. Gerai informuotas apie Rusijos politiką savaitraštis "New Leader" dabar patvirtina, kad Rusija daro pastangas priversti Švediją išduoti atbėgėlius iš "totalitarinio rojaus". Ypatingai Sovietai reikalauja išduoti NKVD "teisėjams" pabėgėlius iš Baltijos valstybių.

NKVD metodus geriausiai pavaizdavo Jugoslavijos delegatas San Franciscoje, atsakydamas į paklausimą apie gen. Michailovičių: "Jis gaus fair trial ir bus sušaudytas".

Skaitykit "Sandarą"

Tel. YARds 4641
J. RIMDZUS, D. C.
CHIROPRAKTORIUS
20 Metų Patyrimo
4649 S. Ashland Ave.
VALANDOS: 6—8 val. vakare Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis—pagal suturtį.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
28 metų patyrimas
Tel. Yards 1329
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

Phone Republic 5550
A. N. MASULIS & Co.
REAL ESTATE
LOAS - RENTING - INSURANCE
Since 1916 in Business
6641 S. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Ave.
Phone LAFAYETTE 5800

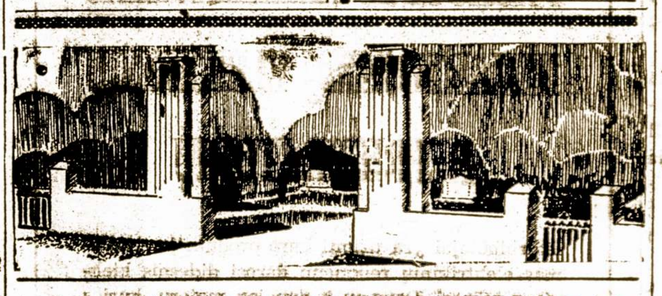

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICERO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

Weddings in June

A fragrant, romantic flower grown especially for brides is making a timely appearance in the flower shops. Stephanotis is the name of the waxywhite bloom which in the war years has become one of the traditional flowers in June brides' bouquets, in corsages and in wedding decorations. Stephanotis has replaced the lilies-of-the-valley formerly propagated in Germany and forced into bloom in Chicago greenhouses.

Incidentally, ivy leaves for the bridal bouquets are omens of good luck traced to an old Anglish tradition; the bride will be lucky in her new world.

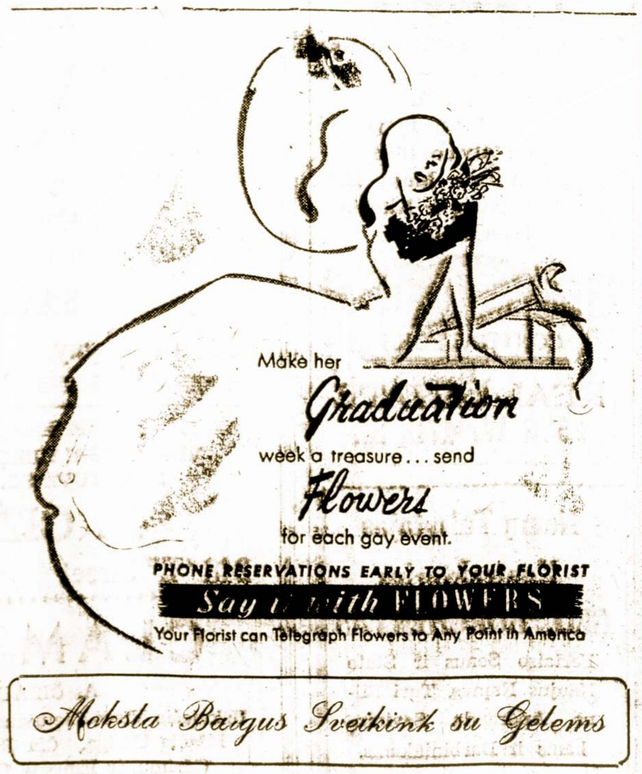

Moksla Baigus Sveikink su Gėlėms

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN
Lietuvis Advokatas
2201 W. Cermak Rd.
Ofiso valandos: Kasdien nuo 2—4 Išskyrus Trečiadienius.
Telefonas Canal 1178
Vakarai Pagal Sutarties.
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

Phone Calumet 7868
DR. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. Californija Av.
Telefonas Republic 7868

YARds 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 3 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsilieptia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Kas diena nuo 1 iki 3 val. po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakarais
Trečiadienio vakarais ir Sekmadieniais pagal Susitarimą

YARds 4787
DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Ave.
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val.
Ned., Serd. ir Subatos vakarais
Tik pagal sutartį
Namų Tel. Prospect 1930

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Simkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10756 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 v.
Nedėldieniais pagal sutartį.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI - BIZNIERIAI

Tel. Yards 7258
Aleksa Bakery
J. GAVĖNIA, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

YARds 8599
Piwaronas Baking Co.
D. Piwaronas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai
Mandagus Patarnavimas

Tel. Victory 0066
Anna - James Tavern
Smagi Lietuviška Užeiga
3415 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdonienė ir J. Januleviičius, Sav.

Tel. LAFayette 8171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Ko Tik Reikalinga del Namų—Rakandų

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys
— RAKANDAI —

BOUlevard 9466
Frank Bastis
Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN
ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

Pirmesnių Lietuvių Vargai

Atsiminimai Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

Augdamas, prieš 50 metų, nuolat girdėdavau apie "šliūbinius marškinius". Girdėdavau, kad jaunikiui, **važiuojant į šliūbą**, visados būdavo įteikiami "šliūbiniai marškiniai". Teko, ir matyti tuos marškinius — tai marškiniai, kaip visi marškiniai, pasiūti iš **gražiausios, ploniausios** naminės drobės. Jaunikis nevažiuos gi į šliūbą be marškinių, ir tokiam svarbiam įvykiui, kaip šliūbas, juk reikia geresnio apsirengimo, tad naturalu, kad buvo "šliūbiniai" marškiniai. Kad tie "šliūbiniai" marškiniai turėjo kitą gilesnę, eugenikinę, prasmę, sužinojau tik vėliau, gyvendamas Amerikoje.

Amerikoj lietuviai susiduria iš visų Lietuvos pakrančių, tad ten ir vietoje gyvendamas gali sužinoti papročius ir padavimus visų Lietuvos užkampelių. Amerikoje sužinojau prasmę "šliūbinių" marškinių, taipgi apie "Raguti", jo ragą ir raginimą.

"Šliūbiniai Marškiniai"

Apie šliūbinių marškinių prasmę sužinojau 1897 m. iš senio (apie 80 ar daugiau metų) Karčiaucko, tada turėdamas kambarį pas jo žentą Kazį Radzevičių mieste Shenandoah, Pa., tai drauge su juo gyvendamas. Senis Karčiauckas sakėsi pats buvęs apvilktas "šliūbiniais marškiniais", tai ir žinąs, ką jie reiškia.

Karačiauckas buvo savotiškas senis. Jis buvo vienas iš pirmųjų lietuvių, įsigyvenusių Amerikos lietuvių "sostinėje" Šenadoryje (Shenandoah). Tada, 1897 m., jau jis buvo išgyvenęs Amerikoje apie 30 metų, o nė žodžio angliškai nemokėjo. Jojo žentai ir dukters norėjo turėti jo fotografiją, bet jis nieku būdu nesidavė fotografuojamas. Vieną sykį, kai jis užlošęs galvą atsilošiamoje kėdėje snaudė šilto kambario pasieny, aš priselinęs numušiau jo paveikslą su kodaku. Jis užtai ant manęs visai nepyko, kai pamatė savo paveikslus. Mudu buvom susidraugavę. Jis mėgdavo man pasakoti apie senus laikus, aš mėgdavau klausyti. Išpasakojo visą savo gyvenimą.

O jo gyvenimas buvo labai romantiškas. Būdamas jaunas, jis bernavo pas vyresnįjį girininką. Ten jis sumilo su jo dukteria. Jis, paprastas pusbernis, nė nesvajojo, kad jam galėtų tekti "panaitė". Ji pati jį užkalbinus. Kai "panaitės" tėvai sužinojo apie juodviejų meilę, jį pavarė iš bernavimo. Jis slapta su "panaite" matydavosi naktimis. Tėvai, sužinoję jo naktinius apsilankymus, pasamdė du vyru su šautuvais jį nušauti, bet jis, gudriai prasilenkdamas ginkluotų sargų, vis naktimis matydavosi su "panaite".

Pagaliau "panaitė" pasiryžo pabėgti iš tėvų ir slapta su juo susituokti. Jauniesiems slaptai gelbėjo kunigai ir visi aplinkiniai. Suruošė gražias vestuves.

Po vestuvių Karčiauckas ėmė si kontrbandos. Jei gerai atsimenu, tai kontrabanda buvo lyg ir dviguba: iš Prūsų ir iš Užnemonės (iš Kauno gub.). Kontrabanda buvo pelninga. Susitaupęs pinigų įsigijo karčiamą. Karčiamoje irgi gerai klojosi. Bet tuo tarpu vyskupas Valančius ėmė skleisti blaivybę. Jo propagandos stipri banga siekė ir Suvalkų kraštą: Prisiklausiusiam bažnyčioje graudinimų, Karčiauckui ėmė nerimauti sąžinė ir jis smuklę pardavęs nutarė vykti į Ameriką.

Dar prieš išvykimą į Ameriką, jis pirmą kartą pamatė traukinį. Tai buvęs pirmas traukinys, atvykęs į Kazlų Rūdos stotį. Jis ir didelė minia kitų žmonių tyčia atėjo pažiūrėti to pirmo traukinio.

Bet Karčiauckas mašinose suvaldytų velnių jau nebijojo. Jis ir į Ameriką ramiausiai važiavo traukiniu, nors žinojo, kad aną traukia velniai.

Atvyko į Shenandoah, Pa. Čia jis rado kelis lietuvius. Pas jį, kaip pas vedusį, anie sustojo gyventi. Pas anglus ir airius jie nenorėjo gyventi, o gal anie nenorėjo jų priimti: Jie įsikūrė už miesto Gilbertono pakalnėje, ten susikalę iš surankiotų lentgalių lūšnelę. Darbą visi lengvai gavo anglių kasyklose. Karčiauskienė, ana buvusi "panaitė", visiems virė valgyti. Nemokant susikalbėti, nelengva būdavo nusipirkti produktų. Nuėję į miesto valgomų daiktų krautuvę, ką reikalingą matydavo, pirštu parodydavo; groserninkas tą ir paduodavo. Papildavo saują pinigų ant baro, krautuvninkas pasiimdavo kiek jam priklauso, kitus atgal atžerdavo. Niekad perdaug nepaėmė — Amerikos krautuvės labai tensingos.

Sunkiau būdavo gauti daiktų, kurie buvo uždengti ir pirštu negalima parodyti. Kai kuriuos būdavo galima ženklais išsiprašyti. Taip, jei norėdavo pieno, tai pasitursydavo keturpėkščias, mykdavo: mu—mu—mu, kaip karvė, rankomis mataškuodami sau apie pilvą, tarsi melžtų, ir krautuvninkas suprasdavo, kad reikia pieno.

Bet būdavo ir tokių dalykų, kurių ženklais negalėdavo išsiprašyti. Daugiausia vargo turėję, kol kavo svogūnų. Paviršiui, pirštu parodyti, nebuvo, o kai ženklais rodydavo, krautuvninkas nesuprasdavo, siūlydavo, ką kitą: obuolius, citrinas, apelsinus. Jau po ilgo laiko, kai jie buvo labai išsiilgę svogūnų, vienas jų eidamas upelio krantu rado svogūno lukštą. Nubėgo į krautuvę, parodė lukštą ir parnešė nudžiugusiems draugams visą "bušelį" svogūnų!

Toj lūšnelėj jie išgyveno, rodos, keletą metų. Būt gal ir ilgiau gyvenę, bet lūšnelė sudegė. Sudegė ir visi Karčiaucko sutaupyti pinigai. Gerai, kad visi jo pinigai buvo auksu, tad lūšnelės pelenuose rado šiek tiek aukso. Skersai lūšnelę bubo nutiesta kartis, ant kurios visi sumesdavo savo darbinius drabužius. Viename tos karties gale Karčiauckas išgręžė skylę, į kurią slapta sukišdavo savo visada auksu paimtus pinigus, skylę gražiai užkaldamas.

Po gaisro ši kolonijėlė pairo. Bet laikai buvo kitoki: privažiavo daugiau lietuvių, šie pramoko angliškai; atsirado lietuviškų krautuvių, saliūnų. Dabar, po 30 m. nuo lūšnelės atsiradimo, Shenandoah ir jo apylinkėj apie 10,000 lietuvių, arti 150 saliūnų, didelė bažnyčia. Karčiaucko "panaitė" seniai mirus, jo dukters (sūnų neturėjo) visos ištekėję už pasiturinčių lietuvių biznierių ir turi savo priaugančias šeimas. Pats Karčiauckas, parkvošęs senis, ramiai gyveno pas savo dukters Daratos vyrą Radzevičių, kurs turi vienus mūro ir vienus medžio namus, valgomų daiktų krautuvę ir saliūną.

Senis pasakoja praeities laikus, aš klausau. Vieną sykį jis klausia manęs, ką aš žiniau apie "šliūbinius marškinius". Atsakiau, kad mačiau juos — tai kaip ir visi kiti marškiniai.

— "A" — sako: — "kai visi! Bet kam jie? Mane patį jais vilko, tai aš žinau."

Ir čia man jis papasakojo, kad jo laikais važiuojant į šliūbą jaunikį visados svočia vienà nusivesdavo į kambarį ir apvilkdaoo "šliūbiniais marškiniais".

— Jei svočia — sakė Karčiauckas: — išėjus iš kamaros pasakytų, kad šliūbo nėra, tai šliūbo ir nebūtų.

Reiškia — "šliūbiniai marškiniai" švelniu būdu duodavo progos ištirti jaunikio sveikumą. Reiškia, senovės lietuviuose jau būta eugenikos pradų. Ar kas tyrinėdavo ir nuotaiką?

1913 m. antrame Amerikos lietuvių laikraštininkų suvažiavime aš papasakojau, ką iš Karčiaucko sužinojau apie "šliūbinius marškinius". D-ras J. Šliupas patarė paskelbti spaudoje, bet ligi šiol to aš nebuvau padaręs. Šis yra pirmas paskelbimas. — **V. Šlekys.**

Senberniai! "Cheer-Up" Jus Dar Turit Progą Apsivesti

Mokintis ir Apsivesti Niekad Nėra Pervėlu

Racine, Wis. — Čia neseniai apsivedė tulas James Augustus Cooper, Civilio karo veteranas, 101 metų ir vieno mėnesio "jaunikaitis", su Mrs. Julia Wespatet, 62 metų amžiaus.

Kiek pasivėlavęs prie šliūbo, jis teisinosi, kad turėjęs net šešius medžius supiauti, o vėliau užtrukęs barzdaskutykloje.

Šis "jaunikaitis" buvo vedęs du kartu pirmiau ir sugyvenęs bei išauklėjęs net 14 vaikų, bet šiandiena jų nėra nei vieno gyvo.

Po šliūbinių ceremonijų, kurias atliko metodistų kunigas, jaunavedis pareiškė ir kokios paerigos bus jo žmonos. Gridi: "Julia will be bookkeeper and cook and I'll be boss. I'm still a good man".

Juodu susitiko pas Cooper'io landlady ir iš pirmo judviejų pasimatymo įsimylėjo. Po šliūbo tuojau prisipažino, jog juodu yra nusitarę celebruoti kaimyno tavernėje, nes "dad" myli stikliuką kitą paimti. Bet dvasiškis juodu atkalbėjo nuo to plano. Tuimet jaunikis pareiškė: — "Yep, I gotta save my money for my old age."

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Mūsų Studija Gražiai ir Moderniškai Įrengta
420 WEST 63RD STREET
Tel. Englewood 5883-5840

Bat Boy to Big-Time Baseball

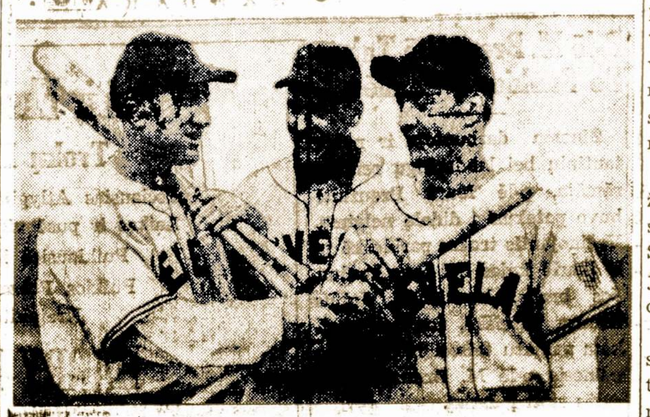

Anything can happen in the major league. A few seasons ago Richie Whittington, right, was selling peanuts and popcorn in the Cleveland park. Last year he was bat boy. Today he is regarded as one of the most likely looking prospects working out with the Indians. He will be farmed out until he secures more experience.

Ar Galima Kooperacija su Raudonuoju Napoleonu ir Kokiomis Sąlygomis?

Diktatura su Demokratija Nesuderinama

Pastaruoju laiku mes gyvename labai įdomų momentą. Čia pasibaigė karas Europoje, čia susirinko 50 šalių atstovai į San Francisco suorganizuoti pasaulinės taikos saugojimui tam tikrą organą; čia vėl alijantų militariai vadai tariasi kaip valdyti Vokietiją ir kitas išlaisvintas šalis. Bet visur susitinkama su vienu ir tuo pačiu keblumu: Demokratijos negali susikalbėti su raudonu Napoleonu.

Amerikiečiai su anglais išliuosavo iš nazių priespaudos Šiaurinę Afriką, Italiją, Prancūziją, Belgiją, Olandiją, Daniją, Norvegiją ir visur pavedė patiems tų šalių žmonėms valdytis. Negana to, demokratijos dar gelbti toms šalims atsistoti ant kojų: siunčia maistą, drabužius ir kitką. Bet kurias šalis "išlaisvino" sovietai, visur laiko savo geležinėje rankoje ir tęsia nežmonišką terorą.

Jugoslavijoj, Bulgarijoj, Rumunijoj, Lenkijoj, Austrijoj pastatė saviškius ir per juos šeimininkauja taip kaip jiems patinka. Baltijos kraštus skaito galutinai prijungtais ir vykdo deportaciją bei naują kolonizaciją. Niekur neįsileidžia netik jokių korespondentų, bet nei UNRA., nei Raudono Kryžiaus atstovų. Kodel taip yra daroma? Del to, kad niekas nežinotų kaip raudonieji tuose kraštuose šeimininkauja; kaip jie tuos kraštus apvalo.

Tiesa, Vakarų Demokratijos tuomi yra labai susirūpinusios, bet kol kas nedaro jokių rimtesnių žygių, manydamos, jog įsteigus taikos saugojimui pasaulinę organizaciją, tas klausimas išsiriš savaimi; būsią sulaikytas ir Stalino sauvaliavimas. Bet taip neatrodo. Anot to priežodžio: — kol saulė užtekės, rasa akis išės. Kol toji organizacija pradės veikti, komunizmas jau bus giliai įleidęs šaknis ir apvalęs tuos kraštus nuo patriotinio elemento.

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 12 METAI
WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

Nekurie žmonės (Amerikoj ir Anglijoj) mano, jog jeigu mes pakryptume kiek nors į kairę, tai yra pamato manyti, jog sovietai pakryptų į dešinę ir tuomet būtų galima lengviau susikalbėti ir su Stalinu. Tai nėra sveikas protavimas.

Mes su Stalinu niekados gražiuoju nesusikalbėsim, nes mūsų keliai yra visai skirtingi. Stalinui tarnauja visa šalis ir jos žmonės, kuomet mūsų valdžia tarnauja šaliai ir žmonėms.

Su Stalinu, arba Sovietų Rusija sugyventi būtų galima tik tuomet, jeigu demokratijos parodytų didesnio atsparumo ir, reikalui esant, gikluoto pajėgumo. O maldavimai ir "appeazmentai" nieko gero nežada.

Aziatiškos meškos botagu nesuvaldysi; jai reikalingas stipresnis pabūklas. — **Bazuka.**

Anglai Nešduoda Atbėgėlių

London (LAIC) — Šiomis dienomis iš rusų okupuotos Vokietijos į anglų okupacijos zoną atbėgo trys latviai. Sovietų karo vadovybė reikalavo juos išduoti, betgi anglai atsisakė patenkinti šį nepaprastą reikalavimą.

Apdrauda–Paskolos REAL ESTATE
Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.
Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti
August Saldukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

DUODAM PASKOLAS
Ant Pirmų Morgičių
UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMIŠINO

PATARNAVIMAS GREITAS ir TEISINGAS
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AMERICAN ASSOCIATION OF CHICAGO
ARCHER AND SACRAMENTO AVES.
CHICAGO, ILL.
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadieni
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

Žiurėk! Žiurėk! - Žiurėk!
Paliuosuti Nauji Filter-Queen Vacuum CLEANERS
Užsisakyk tuojau, nes pristatymai bus atliekami, kaip gauti užsakymai. Taipgi "Health-Mor" pakeitimui dalis ir įvairių išdirbysčių perdirbtas mašinas tuojaus galėsite gauti. Kreipkitės pas
J. F. DANIS – Dyleris
4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virgiania 0310
TAIPGI TAISOM VACUUM CLEANERIUS, RADIOS IR KITUS ELEKTROS DALYKUS

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
BE CAREFUL WITH THAT RENT MONEY
Compare our home loan plan with all others!
...it will provide a debt-free home with our home-financing plan!
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance
Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4330-34 S. California Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 Pirmadienio ir Ketvirtadienio Vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltis-aru

Chicagoje

Visi Kviečiami Šiame Piknike Dalyvauti

BALF. 108-tas skyrius ir San daros 100 kuopa rengia pikniką, Birželio-June 17 d., 1945 m., Ryan Woods miške, prie Western Ave., ir 87-tos gatvės. Pradžia 10:00 val. ryte. Vieta 22-ra, tiesiai į pietus "Drinking Fountain", prie 87th Street.

Šio parengimo pelnas skiriamas sušelpimui nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms. Jų didžiausia viltis pas mus amerikiečius, jie šaukias prie mūsų su ašaromis. Argi mes galime būti kurčiais, kad neišgirstūmėme jų maldavimą.

Labiausiai yra reikalinga jiems maisto, drabužių ir vaistų. Ypatingai tiems, kurie yra ištremti ar tie, kurie išbėgo iš savo tėvynės palikdami viską ką tik turėjo.

Todel prašome visų geros širdies lietuvių, atsilankykite į ši parengimą ir paremkite šį labdaringą darbą.

Bus muzika ir skanių užkandžių ir visokių gėrimų. Kviečia visus atsilankyti.

— **Rengimo Komisija.**

Healthy Food Restorano Patarnautoja Sužeista Automobilio Nelaimėj

Sekamadienyje anksti ryto, viena Healthy Food Restorano patarnautoja — Dorene, su savo motina ir motinos drage važiavo automobiliu, kuris atsimušė į stilpę taip smarkiai, kad jo durys atsidarė, Dorene iškrito ir automobilius ją prispaudė. Ji tapo sunkiai sužeista ir nuvežta į Peoples ligoninę, prie Archer ir 22 gatvės, kur ji ir dabar randasi.

Kiti pasažieriai mažiau nukentėjo.

Dr-tės Palaimintos Lietuvos Piknikas Šiam Sekmadieny

Draugystės Palaimintos Lietuvos piknikas įvyksta šiam sekmadienyje, birželio 17 dieną, Liberty Darže, prie 82th Street, Willow Springs, Ill.

Šios draugijos piknikai visuomet būna pasekmingi ir sutraukia nemažai publikos, todel netenka abejoti, kad taip bus ir šį sekmadienį.

Komisija šiam piknikui yra nusamdžius gerus muzikantus šokiams ir užtikrina visiems smagų laiką, kurie į šį pikniką atsilankys. — **Komisija.**

TMD. 22 Kuopa Gavo Iš Centro Siuntinį Knygų

Šiuomi pranešame, jog TMD. 22-ra kuopa, Chicagoje šiomis dienomis gavo iš centro čielą siuntinį knygų, kurios randasi Sandaroje, 840 W. 33rd St.

Tie, kurie esate nariai, galite ateiti ir gauti savo knygas. Taip gi šia proga prašome pasidarbuoti ir gauti bent po vieną naują narį prirašyti prie minėtos draugijos. Metinė mokestis yra tik vienas doleris į metus.

— **Kuopos Valdyba.**

Dariaus-Girėno Am. Legionierių Postas Ruošia Iškalbingumo Kontestui

Medaliai ir Karo Bonai Gabiems ir Iškalbingiems Vaikams

Dariaus-Girėno Amerikos legionierių 271 postas ruošia iškalbingumo kontestą. Pirmoji dovana $100 Karo Bonas. Kontesto finalas birželio 24 dieną.

Gražus Sumanymas

Kas met vienuolikoj Chicagos lietuvių parapijų pradžios mokyklose, vedamose seserų kazimieriečių, aštuntąjį skyrių baigia desėtkai lietuvių berniukų ir mergaičių. Gabiausieji jų iki šiol buvo težinomi tiktai tos mokyklos vedėjoms ir jie pasirodydavo tiktai mokslo baigimo metu vietos lietuviams. Plačioji lietuvių visuomenė apie juos veik nieko nežinodavo.

Iškalbingumo Kontestas

Nuo keliolikos metų Dariaus-Girėno Postas skiria dvi dovanas (medalius) gabiausiam berniukui ir mergaitei, tarpe baigiančiųjų aštuntąjį skyrių pradžios mokyklose. Šimet postas vykdo dar gražesnį dalyką, būtent ruošia iškalbingumo kontestą ir laimėjusiems berniukams ar mergaitėms skiria vertingas dovanas.

Graži Tema

Visoms lietuvių parapijų pradžios mokykloms, kurioms vadovauja seserys kazimierietės, jau pasiųsta Dariaus-Girėno posto tema, būtent: My suggestion for the improvement and encouragement of waste paper drives among pupils of the grade schools".

Kiekvienos mokyklos aštuntojo skyriaus gabiausieji berniukas ir mergaitė mokslo metų baigimo (graduation) iškilmėse bus apdovanoti Darius-Girėnas Post 271, American Legion, medaliu ir jie turės progos ruoštis dalyvauti iškalbingumo konteste, viršui minėta tema ir laimėti vertingas dovanas. Kontestas bus Darius-Girėnas salėje, 4416 S. Western Ave., birželio 24 d., 2 val. popiet.

Vertingos Dovanos

Laimėjusiems iškalbingumo kontestą Darius-Girėnas postas skiria šias dovanas:

Pirmoji dovana $100 karo bonas.

Antroji dovana $50 karo bonas.

Trečioji dovana $25 karo bonas.

Ketvirtoji dovana $10. karo ženklelių.

Penktoji dovana $5. karo ženklelių.

Kontesto teisėjus paskirs Dariaus-Girėno postas. Jų nuosprendis bus galutinas.

Šio kontesto vedėju yra Past-Commander B. R. Pietkiewicz.

Į kiekvienos mokyklos mokslo metų baigimo iškilmes atsilankys Dariaus-Girėno posto atstovas, gabiausiems berniukui ir mergaitei įteiks dovanas ir paskatins gerai pasiruošti iškalbingumo kontestui ir laimėti posto skiriamas dovanas.

— **J. A. Mickeliūnas,**
Publikacijos Pirm.

P-lė M. Brenzaitė Taisos Po Sunkios Nelaimės

Žinoma darbuotoja ir mūsų tautinių bei labdaringų reikalų rėmėja, p-lė Marė Brenzaitė buvo patekusi į didelę nelaimę. Važiuojantis trokas parbloškė ją ir įlaužė kojos bei šono kaulus. Jos brolis, bankierius Julius Brenza pareiškė, jog jos sveikata pamažu taisosi ir už kokio mėnesio p-lė M. Brenzaitė vėl galės stoti į darbą.

Dalyvaukite Visi Šiam Smagiam Piknike

Bendras Lietuvos Šalpos Fondo Chicagoj skyrių piknikas rengiamas birželio 24 d., Dan. Ryans Woods miške, prie 87th ir Western Ave.

Tai bus didelis Chicagos lietuvių patriotų susiėjimas, smagiai praleisti laiką gražiam Ryans Woods miške, prisimenant ir Lietuvos žmonių sunkią būklę.

Piknike kalbės geri kalbėtojai ir bus muzikalis programas, kurį išpildyti yra pakviesta keletas chorų. Apie pikniko programą bus vėliau pranešta. Todel visi Chicagos lietuviai užprašomi rengtis į Bendrą Chicagos lietuvių pikniką. Birželio 24 d. pripuola Jonų vardadienis, tai ir Jonus pasveikinsime ir sykiu pasibaliavosime.

— **Rengimo Ko-jos Narys.**

Mišios už Dr. J. Šliupą Birželio 21 Dieną

Bus Atlaikytos Šv. Jurgio Bažnyčioje

Kaikurių Rūgštaus Pieno kliubo narių sumanymu tapo užsakytos mišios už Dr. Joną Šliupą, kuris mirė ištrėmime. Tos mišios bus atlaikomos ketvirtadienyje, birželio 21 dieną, 8 val. iš ryto, Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Visi kviečiami atsilankyti ir pagerbti atmintį to žymaus darbuotojo. — **Narys.**

Geras Straipsnis Tilpo Herald American Apie Lietuvą

Jį Parašė Adv. A. Olis

Pereito antradienio, birželio 12 dienos laidoje, Chicago Herald American patalpino ilgoką adv. A. Olio Straipsnį, užvardintą "Small Nations and the World Security Organization", apginant mažąsias tautas, o ypatingai Lietuvą.

Jame cituojama ištisi paragrafai iš sutarčių Lietuvos su Sov. Rusija, Molotovo pareiškimai 1939 ir 1940 metais ir Amerikos vyriausybės reagavimas į sovietų pravestus Baltijos kraštuose rinkimus ir vėliau patį prijungimą šių kraštų prie Sovietų Rusijos.

Nors tos citatos amerikiečių ir mūsų pačių spaudoje buvo atvėjų atvėjais skelbtos, bet šiame straipsnyje jos buvo tinkamai suderintos, plačiai paskelbtos ir labai svarbiame momente.

Patirta, kad šis p. A. Olio straipsnis jau tilpo ir kituose Hearsto laikraščiuose: Los Anles ir San Francisco, Cal., New Yorke ir kitur. Taigi p. A. Olis vertas tinkamo pagyrimo už tokį gerą darbą.

Chicago Daily Tribune pereitam sekmadienyje minėjo savo 98-tas sukaktuves.

Vulkanas Manna Loa yra Havajų salose.

CLASSIFIED

DISTRIBUTED DAILY THROUGHOUT CHICAGO

Vyrai ir Eks-Service Vyrai
Trokų Mechanikai
Aukščiausias Atlyginimas Vertiems Vyrams
Laikas ir pusė virš 8 valandų į dieną.
Puikiausios Darbos Sąlygos.
Puikios Pokarinės Galimybės.
Kreipkitės Tuojaus
HARRY MATTSON
817 WEST 21st STREET

GRADUATE NURSES
AMŽIUS NUO 21 IKI 50 METŲ
Del bendrų pareigų. Ši organizacija suteikia puikių progų dabar ir po karo slaugėm, kurios turi ekzekutyvių gabumų ir domaujas medicinos pažanga. Mes esame įsisteigę svarbiuose miestuose ir skubiai plečiamės. Geras atlyginimas besimokinant mūsų metodų. Progos pakilti kai didinasi sugebėjimai.
SAMARITAN TREATMENT
6231 Sheridan Road — Rogers Park 0981.

Svarbioji Industrija
PRIIMS
Vyrus ir Moteris
Visokis darbas prie Išdirbimo
Sudėjimo Medžiagos
Patyrimas Nereikalingas
Laikas ir pusė virš 40 valandų.
Puikios Darbo Aplinkybės ir
Gera Pokarinė Ateitis
Tuojaus atsikreipkite į
Gaul & Ingalls, Inc.
1435 W. 15th St.

Beauty Operators
Turi Būti Patyrusios
Geras Užmokesnis ir Komisas;
Už dyką grupių apdrauda ir ligoninė. Puikios Darbo Sąlygos
Šviesi pokarinė ateitis.
TELEFONUOK
Miss Scholl Bri. 5050
Miss Roehl Har. 3963

BERNIUKAI
15 Metų ar Vyresni
Lengvam Darbui Dirbtuvėje
Visą ar Dalį Laiko po Mokyklos
3 ar 4 valandas į dieną
Šeštadieniais
7:30 iki 3 popiet
Geras Užmokesnis
Kreipkis
SANDEL MFG. CO.
3618 So. Loomies Place.

Karo Veteranai
Jums nėra reikalo būti bedarbiais. Prisidėk prie Būrio pasitenkintų darbininkų ir išmok Amato su neaprubežiuotom Pokarinėm Galimybėm.
20—Vyrų—20 Prie Medžio
Patyrimas Nereikalingas
Užsidirbk mokindamasis Chicagos Senai Įsteigtoj Firmoj.
40 val. savaitė. Daug overtime.
Comercial Furniture Co.
2739 W. Chicago Ave.
netoli California Ave.

Locker Man
ir Dženitorius
Nuolatinis Darbas.
Geras Užmokesnis
North Ave. Y. M. C. A.
1508 No. Larrabee St.

MUMS REIKALINGI
Lathe Operatoriai
Svarbi Industrija
Aukštas Atlyginimas
Nuolatinis Darbas
Kreipkis
M-S-M Manufacturing Co.
5250 W. Kinzie Street

MERGAITĖS DEL Pakiavimo ir Rišimo
8 val. į dieną—5 dienos į sav.
50 centų į valandą pradžiai.
Laikas ir pusė už overtime.
Geros Darbo Sąlygos
Kreipkis
THE REARDON COMPANY
1444 W. 37th St.
Phone Laf. 1401

Mums Reikalinga
Darbininkai Lauke
Trokų Draiveriai
JOSEPH WOLF
2705 N. Bosworth
Arti Diversey
Buck. 6413

VYRAI
Pastoviems Darbams
Puikus Atlyginimas Pastovioje Firmoje. Del Prikrovimo ir Iškrovimo Trokų. Taipgi Vyrai Bendram Darbui.
BURHOP'S
543 N. State St.

Managers
Del Užmiesto Esančių Optinių Krautuvių
Patyrimas Nereikalingas
Mes Išlavinsim Jus
Transportacija Apmokama
Geras Užmokesnis
Šis Darbas Jums Patiks
A. SCOTT
1148 W. Chicago Ave.

Del Lumber Yard and Mill
- **Yard Foreman**
- **Yard Help**
- **Sawyers-Stricker Hand**

Nuolatinis Darbas
Dvi Pakaitos
The Roeser Company
7737 W. Van Buren St.
FOREST PARK, ILL.

Pagelbėk Mums Juos Išjudinti
Mums Reikalinga
Body and Fender Men
Truck Body Woodworkers
Aukštas Atlyginimas
Geriems Vyrams
Pastovus Pokarinis Darbas
Blitz Auto Body Shop
9 E. 25th St.

Labaratory Assistants
PATYRĘ FORMULAVIME IR PRITAIKYME SYNTHETIC FINISHES OF THE THERMO SETTING TYPE FOR PLASTIC DIVISION.
REIKALINGA MOKĖTI PRADINĖ BRAIŽYBA IR RANKŲ MIKLUMO.
POKARINĖ GALIMYBĖ NEAPRUBEŽIUOTA.
Del Tolesnių Informacijų Kreipkis arba Telefonuok
KEN MITCHELL — AURORA 8421
Lyon Metal Products Co.
Aurora, Illinois

Vyrai – Moterys – Ex Service Vyrai
Tai Tinkama Vieta Dirbti
Toliau Nuo Chicagos Triukšmo
Bartenders ir Locker Room Men
AUKŠČIAUSIAS ATLYGINIMAS
TAIPGI VEITERKŲ
Geras Uždarbis Tinkamoms Mergaitėms
Kambarys ir Valgis
Puikios Darbo Sąlygos ir Malonios Apystovos.
TAM O'SHANTER COUTRY CLUB
NILES CENTER, ILLINOIS

Ofiso Darbas Jaunoms Moterims
Stenografių darbas dabar yra atviras Chicagos ofisuose Armstrong's Linoleum išdirbėjų. Ši vieta suteikia jums:
40 valandų savaitę. Penkios 8 val. dienos su overtime, jei pageidaujama. Laikas ir pusė už virš 40 valandų. Malonios apystovos moderniškam ofise, kur jūs dirbate su prielankiais viršininkais ir bendradarbiais. Atostogos su užmokesniu — ištarnavus viens metus.
Progos pakilti. Tokia tai yra Armstrong linkmė.
Geras užmokesnis pradžiai.
Del Pilnų Informacijų Kreipkis
ARMSTRONG CORK CO.
13th Floor, Merchandise Mart, Chicago

ATYDOS! ATYDOS!
Merginos – Moterys
Lengvas Darbas Dirbtuvėje
DALĮ LAIKO PILNĄ LAIKĄ
Patyrimas Nereikalingas — Kreipkitės
FORT DEARBORN LITHO CO.
2856 No. California Avenue

100% Svarbioji Industrija
Tuojau Reikalauja
Vyrų ir Ex-Service Vyrų
Strippers — Layout Men
Folding Machine Operators
Geras Užmokesnis.
Laikas ir Pusė virš 40 valandų.
Geriausios Darbo Apystovos
Pastoviai Dabar ir po Karo
Kreipkitės R-C-S. State 5977
123 N. Wacker Drive

MERGINOS - MOTERYS
Dalį laiko: 7:30 iš ryto iki 12:30 pietų; arba 12:30 pp. iki 5:30 v.
Lengvas Darbas
65 centai į valandą.
LE MOYNE
2616 Grand Ave.

DARBININKAI
Gelžgalių Krovimui
Darbas Nuolatos
Geras Užmokesnis
Valandos 8 iš ryto iki 4:30 p.p.
Kreipkis į
Mr. Boender
Calumet Iron & Supply Co.
200 W. Chicago Ave.
EAST CHICAGO, IND.

Reikalingas
Indų Plovėjos
Elektrikinė Mašina
Geras Užmokesnis ir Valgis
L'AIGLON
22 E. Ontario